

« تۈرك يۈردى » نىڭ بۇ سايىسىدا ۸ نىچى جلد
يېتەك ۹ نىچى جلد باشلىيور . آيونەلرى يېتەنلەر
بۇ نىسخەدىن سىكرە كۈندۈرلىكچىكدر: آيونەلرىنى
يېڭىلىتىلرىنى رجا ايدەرر .

تۈرك يۈردى

ناشرى : تۈرك يۈردى

مدىرى : آق چۈرە اوغلى يوسف

يىل ۱۳۳۱ سايى ۱۴ ۱۰ ايلول ۱۳۳۱ يىل ۵ جلد ۹ سايى ۹۲

صنعت اینجیلری ساخته در ؛ سزدن
شعرمه بر آووج طوپراق ایستادم.

بو طوپراق تیرمین ثملی یاقدی؛
و بنی قلبمله یالکیز براقدی .
اوتاندم بو عاجز شاعر لگمدن؛
آغلایا آغلایا آ گلادم کهن :

خیالم اولسه یدی شرف یولداشی ،
گوکلرک یولنده پک یورولوردم .
عمرمده اڭ بویوک شعر ی بولوردم
اولسه یدی سانجهم بر مزار طاشی .
۱۹ آگستوس ۱۳۳۱

انیس بلج

.*.*

« قارت ایمن »

روس اردولرینه مجبوری بر صورتده عسکر اوله رق کیدوب آوستریا - مجارستان
عسکرینه اسیر دوشهن ویوکون « اوب ایوم » ده « ریزف » خسته خانه سنده بولن ان بر
شمالی تورک اسیری « یورد » ک اداره سنه آشاغیده کی منظومه یی کونوردی . بونک قیمت
ادیبه سی حقنده برشی سویلیه میه چکر . . بزجه منظومه نک اصل قیمتی تورک خاقاقلغنه ،
اوزاق تولکهلرده اولان تورکارک حسیات و صرب طایلرینی کوسترمه سی جه تندندره . منظوم
مه نک دیلی شمال تورکارنده قونوشان و یازلان تورکجه دره شیوه فرقندن دولایی بوراده
آ کلاشیلما یاجق و یاخود کوچ آ کلاشیله جق نقطه لری صره سیله ایضاح ایدیورۇ .

.*.*

— کوبمی ییللر سن یا شادک، ای طبیعت اوغلانی ؟
کور گانکدن نه ییجی میکا، وارمی کوکلک بولغانی ؟
— نه یتمدم مین بر کشیکه، صاقلادم ایچده سرم

من سویمین زارلانیرغه، بیئک قالین شول، بل تیرم !
 یوکده آور هم طغز من، کوب یاشارکه بیئک قولای،
 اوزدرام مین ییل داوولنی، بو باشیمدن کوب کون - آی...
 یاش وقتده طازا ایدم، سیزمدم دوشمان اوغن،
 قول آستمدہ واق آغاجلر بیلمدم وارن - یوغون!..
 زور داوولار قردی ایندی کوب بوتاغم دیب، شولای:
 «کون دوشرمی واق آغاقچه قابلیسک سن نیک بولای؟»
 کوب زماندن بیرلی، قارا بر آیو، قیشین - یازی:
 مینم ایچدن، بال آلام، دیب، طوقطامی طامرم قازی...
 اوداررغه اوپلی ایکن، ایچمکه آتق قاتم،
 آلدہ قالقان چیقمچه تیک، قاقشاغان تئندہ جانم .
 بیئک تیرم که کیتسکن ایچون، یرده تامرم، توله دم،
 بو آیودن بر ساعتده، هیچ طنجلق کورمدم...
 ییتمه گانکه اوز کوچی، کور، جاقراشوندی یرتیجی!
 مینده یوق بال، اودرام، دیب، یورمه اورمان قورقیجی:
 کوبسنه مک طورغانمی، یرده شوکتلی بولوب !
 ییقسا کرده چیقمی بال، آلمغه سز که بولوب...
 • حزیران سنه ۱۹۱۵

قازانی علی لله شرف الدین اوغلور

- (۱) قارت - قارینک ارککی، اختیار، قارتایمق - قاریلاشمق، قوجالمق. (۲)
 ایمن - میشه آغاجی. (۳) کوب - چوق. (۴) کورکانگن - کوردبکگدن .
 (۵) نه تیجی - ایتساک آ، سویله سک آ... [چی - ادات التماس ورجادر : کیلجی -
 کیلسک آ...]. (۶) میکا - بکا. (۷) کوکلك بولغانی - خوش حال اولدیغک، [کوکل
 بولق، خوش حال اولق. شمال شیوه سنده بولق مصدری عثمانلیجه ده کی اولق
 مقابلنده اولدیغی اونودولما ملیدر . عثمانلیجه نک «بولق» سوزی یرینه شمالده

«تایق» قوللانیلیر. (۸) نیتهدم - سویله مەدم. (۹) برکشیکا - هیچ برکشی به - هیچ کیمسه به. (۱۰) سویمین - سویورم. (۱۱) زارلنق - آم، زار، فریاد و شکایت ایتک: شکایتی سویورم بن، دیور. (۱۲) بیک - بک. (۱۳) شول - شومقابلنده سویلندیکی کبی بهضاً ماقبلده کی مفهومک تا کیدی ایچین ده قوللانیلیر. بوراده تا کید ایچوندر. (۱۴) تیرم - ده ری معناسنه اولان تیری ایله واحد متکلم ضمیرندن عبارت. (۱۵) آور - آغیر کله سنک مترقی بر صورتندن باشقه برشی دکلدرد. (۱۶) طغز - صیقی و مزده مخ معنالرند قوللانیلیر؛ عثمانلی لهجه سنده طیقز صورتنده مستعملدر. (۱۷) اوزدرام - کچرمک معناسنه اولان اوزدرمق مصدرندن فعل حالک واحد متکلم صیغه سی، کچریورم دیمک، [اوزمق = کچمک]. (۱۸) ییل = جیل - روزکار. (۱۹) داوول - قوتلی و کوچلی روزکار، قاصرغه [بوراده اولان داوول عثمانلیجه ده اولان داوولدن بشقه اولوب ترکجه اولسه کرک. عثمانلیجه ده عینی داوول سوزی، عربجه اولان «طبل» ک محرفیدر. تاتارجه ده برده «اویورمه» [اویورمک مصدرندن] سوزی واردر که قاصیرغه نک مقابلیدر، قازاق قیرغیز تورککری بوکا «قویون» [واولرک صداسی U کبی چیقار] دیرلر. یوقاریده اولان داوول کله سی قاصیرغه و اویورمه به نسبتاً مداوم اولان قوتلی روزکارلره دینیلیر] (۲۰) کوب کون - آی = چوق کون و آیلر، یعنی چوق زمانلر. (۲۱) طازا - عثمانلیجه ده اولان تازهدن بر پارچه فرقلی اوله رق دایانیقلی، ص - اغلام و پاک - طهارتلی - نظیف معنالرند قوللانیلیر. (۲۲) سیزمه دم - دویمه دم حس ایتهدم؛ سیزمک - دویماق، حس ایتک. [قازانلیلردم دویمق سوزی ده واردر. فقط طویمق صورتنده طا ایله سویله نیر. دقت اولتور ایسه سیزمک ایله طویمق آره سنده آیریلق سیزیلیر. سیزمک ده برپارچه ذکا وادراکک دخلی اولدیغی حالده دویمقده اویوقدر. او یالکیز عربیده اولان حس مقابلنده در]. (۲۳) دشمان - دشمن کله سنک شمال تورککرنجه صورت تلفظ و کتابتیدر. (۲۴) اوغن - اوغینی، اوق ایله اضافت نونندن عبارت. (۲۵) قول - آل. (۲۶) واق - افاق. (۲۷) بیلمه دم وارن - یوغن = وار یا خود یوق اولدیغی بیلمه دم. (۲۸) زور - بویوک، اولو [زور - شمالی تورککرنده

اصل شو معنی ده ایسه ده عثمانیلر ده مستعمل معنی ایله ده قوللانیلیر . مرحوم
شاعر عبدالله توقای ك « زور، جانم سوعیم جهاتی ... » سطرینده عثمانیلر ده
اولان معنا اراده ایدلمشدر . [(۲۹) بوتاق - بوداق، دال، م اضافت ایچون در .
(۳۰) کون توشورمه ی - کون و کونش نورینی ایندیرمه دن . (۳۱) قابلیسك
- اورتمك و ستر ایتك معناسنده اولان قابلامق مصدرندن اولوب اورتیورسك
دیمکدر . قابلامق شهاده عثمانیلر ده نسبتاً دهاعومى معنا ایله اورتمك معنا .
سند در . (۳۲) نيك - نه ایچون ؟ . (۳۳) بولای - بویله . [آلای - اویله
شولای شویله] (۳۴) بیرلی - بیرى، برو . (۳۵) قشن - یازی = قیشلری
ویازلری ، یعنی هروقت . (۳۶) آلام - آلق مصدرندن فعل حالك واحد متکلم
صیغه سی . (۳۷) طوقتامق - دورمق توقف ایتك ، طوقتامی - دورمدن، توقف
ایتمه دن . (۳۸) طاصر - دامار، كوك ، م اضافت ایچون . (۳۹) آوداررغه -
ییقماق ، آیاقدن دوش-ورمك معناسنده اولان آودارمق مصدرنده اولوب ،
ییقماق دیمکدر . (۴۰) اوپلی - تفکر و تحیل معناسنده اولان اوپلامق مصدرندن
حال صیغه سیدر ، دوشینور دیمك . (۴۱) آتق - اك صوك، صوكنجی . (۴۲)
تله - حاله والخالك مخفی اولوب مقام شکرانده کلن جمله لرك باشنده ده ذکر
اولتور ، بورایه ده اویله کلمشدر . (۴۳) قالغان - قالمش (۴۴) تيك - تك ،
الکتر . (۴۵) قاقشاغان - کوکندن قوپارلمق، تیرمه مک، قیپیلداق معناسنده اولان
قاقشامق مصدرندن ماضی نقلی در . (۴۶) تن = تن - بدن، فارسیلر ده ده عینی
معناده اولان بوسوزك اصلی تورکجه اولق احتمالی یوق دکلدر . قازاق قیرغیز
تورکلری بوکله برینه «دینه، دیرلر و بربرلر اعضالرك برینه ده «موجه» دیرلر .
«موجه» اعضا دیمکدر . [واوک صداسی آاکی جیقار] . (۴۷) یرمن - درین، همیق .
(۴۸) آیو - آبی ، بونکله روسی اراده ایدیور . (۴۹) طنجلق - راحت
وسکون . (۵۰) یتمه گانکه اوزکوچی - کندی قوتی یتمه دیکی ایچون .
(۵۱) کور - باق نصل! (۵۲) چاقرا - دعوت ایتك معناسنده اولان چاقرمق دن
فعل حال . (۵۳) شوندى - شونك کبی، یعنی کندیسى کبی . (۵۴) یرتیج -
یرتیجی، وحشی حیوان . (۵۵) قورتقیجی - قوروتیجی . (۵۶) کوبسه مک =

چوققى كورييورسك؟ ديمك اولوب، چوق كورمك، چوق ظن ايتك، اسكنار معناسنده اولان «كوبسنمك» مصدرند. اصلى كوبسنه موسك، در. بوتون مصراع: بنم يرد. شوكتلى اوله رق دوردوغى مى چوق كورييورسك؟ ديمكد. (۵۷) چيقى-چيقييور وچيقيماياجق... (۵۸) بولوب-تقسيم ايتك معنى سنده اولان (بولك) مصدرند. عسكر اصطلاحنده اولان (بولوك)، قطعه معناسنده اولان (بولم)، اوپله معناسنده اولان (بوله) هپ شو مصدردن كلير. اوپله-آتش اوى معناسنده اولان (اوت-آغى) سوزندن آلمشدر. قازاق و قيرغيز تور. كلرنده يالكز مطبخ اولان اوپله لر دنيلير. فقط اونلرده طرز تلفظ (اوپاوا) شكلنده در. بزم (او) سوزى نك اصلى (آغ) در.

تورقنامسه

اجتماعيات

مقام مشيخت عليا ونظارت اوقاف تشكيلاتى

بر آزاغيد، شمال توركلرينك مفتيلرى دكيشمك مناسبيله روسيه ده ساكن مسلمانلرك محله ومفتلك تشكيلاتندن وبوتشكيلاك اصلاحنه دائر روسيه مسلمانلرينك متمددتشبثلرندن بحث ايدييورز. بو مباحث اوقونيليركن مقام مشيخت عليا و اوقاف نظارتى تشكيلات حاضر مسيله اورا احوالك مقايسه سنه مدار اولق اوزره، بو خصوصلرده جدا اختصاص صاحبي اولان بر ذات طرفندن يازيلوب مقام ونظارت مشار اليه نك تشكيلاى ارانه ايدن قيمتدار بر مقاله نك مجموعه مزه درجى فائده لى بولييورز. بو مقاله صرف حال حاضر ك مشاهده سندن عبارت آفاق وعلى بر مقاله در. بونده حال حاضر ك محافظه ويا اصلاحنه دائر هيچ بر مطالعه سرد اولنممشدر، بو مهم مساله مقاله نك موضوعندن تماماً خارجدر.

جزيرة العربك قبل الاسلام ارانه ايتديكى احوال سياسيه وخصوصيه سويله اسلاميت بر جماعت سياسيه اوله رق وجوده كلمشدر. فقط اسلاميت اديان سماويه دن برى اولق اعتباريله مسلمانلر عيني زمانده برده جماعت دينيه تشكيل ايدييورلردى.